

Жилищни права в Шотландия – фактологична справка

Имот под наем: Всички граждани на ЕС/ЕИП/Швейцария

Мога ли да наема имот?

Да. Всеки в Шотландия може да наеме имот по същия начин, както гражданин на Обединеното кралство Великобритания¹ би наел, от частен наемодател или жилищна асоциация. Наемодателите не трябва да ви дискриминират въз основа на вашето гражданство. Наемодателите не могат да ви откажат да наемете жилище, ако имате имиграционен статут в Обединеното кралство Великобритания. Ако сте дискриминирани, трябва да потърсите съвет ползвайки една от изброените по-долу възможности за помощ.

Мога ли да наема имот, ако подлежа на имиграционен контрол?

Ако сте обект на имиграционен контрол не можете да наемете имот от местните власти, ако те са наемодател.

Ами ако съм тук без легален имиграционен статут?

- Ако нямате имиграционен статут например, вие сте търсещ убежище, на когото е било отказано убежище, може да се сблъскате с трудности при наемане в Шотландия. Наемодателите не са длъжни да проверяват вашия имиграционен статут. Независимо от това, те често изискват документи за самоличност, например паспорти.
- Ако сте в тази ситуация, трябва да се свържете със Шотландския съвет за бежанците на безплатната телефонна линия 0800 085 6087 или, последвайте тази връзка, за да намерите повече специализирани съвети [https://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/direct-support/destitute-asylum-seeker - обслужване/](https://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/direct-support/destitute-asylum-seeker-обслужване/)

Ами ако не съм търсещ убежище или бежанец?

- Ако не сте търсещ убежище или бежанец например и сте гражданин на ЕС без валидно доказателство за самоличност, или без имиграционен статут, трябва да потърсите съвет обаждайки се на някой от долупосочените телефонни номера за помощ.

Обезщетение за жилище

Какво е това?

- Обезщетението за жилище (на английски: Housing Benefit) е плащане, което покрива размера на целия наем или част от наема ви, в зависимост от индивидуалните обстоятелства.
- Това плащане не покрива разходите за живот, като газ и електричество.

Какъв е размерът на плащането?

¹ Това включва и граждани на Ирландия

- Размерът на плащането варира в зависимост от това, къде живеете и от колко стаи имате нужда.
- Ако имате една или повече свободни стаи, размерът на обезщетението за жилище може да бъде намален. Това често се нарича „данък за спалня“.
- Ако сте засегнати от данъка за спалня, имате възможност да получите дискреционно плащане за жилище. Следвайте тази връзка, за да научите повече за дискреционното плащане за жилище - <https://www.mygov.scot/discretionary-housing-payment>

Кой може да го получи?

- Може да се наложи да подадете заявление за Универсален кредит като алтернатива. Това ще замени обезщетението за жилище за много хора. (следвайте [тази връзка](#) за повече информация относно универсален кредит **вмъкнете връзка към информационната справка за универсален кредит**)
- Обезщетението за жилище все още е опция за тези, които са навършили държавна пенсионна възраст или тези, които получават специална помощ, са подслонени или са в жилища за временно настаняване.
- Следвайте тази връзка, за да намерите информация как да получите достъп до обезщетение за жилище в района на вашия местен съвет - <https://www.mygov.scot/claim-housing-benefit>

Ами ако наемам жилище от местен съвет или Жилищна асоциация?

Можете да получите обезщетение за жилище, ако наемате жилище от местен съвет или Жилищна асоциация.

Ами ако наемам от частен наемодател?

Можете да получите обезщетение за жилище и ако наемете от частен наемодател.

Ами ако молбата ми бъде отхвърлена?

- Ако молбата ви за обезщетение за жилище бъде отхвърлена, трябва да поискате преразглеждане от местния съвет.
- Ако молбата ви пак бъде отхвърлена, трябва да поискате обжалване, като напишете писмо в рамките на един календарен месец от датата на решението. Това се нарича обжалване пред апелативна инстанция.
- Следвайте тази връзка за повече информация как да обжалвате решението https://scotland.shelter.org.uk/housing_advice/paying_for_a_home/housing_benefit/challenging_a_housing_or_council_tax_benefit_decision

Помощ за бездомни

Какво означава?

Ако сте бездомен/а и отговаряте на условията за помощ за бездомни, тогава местните власти трябва:

- да приемат молбата за бездомност

- да направят проверка на обстоятелствата, свързани с вашия случай
- да ви осигурят временно настаняване, при необходимост

Какви проверки ще направят местните власти?

- Дали сте бездомен и дали отговаряте на изискванията за помощ (проверете дали отговаряте на изискванията, следвайки тази връзка https://scotland.shelter.org.uk/housing_advice/homelessness/who_can_apply_as_homeless/immigration_exemptions).
- Как сте станал/а бездомен.
- Имате ли местна връзка в техния район?

Ами ако ми бъде отказана помощ за бездомни?

Ако местните власти откажат да ви предоставят помощ за бездомни, трябва да поискате писмено обяснение за тяхното решение. Трябва да помолите да бъде направен преглед на това решение в рамките на 21 дена след получаването му. Ако имате нужда от помощ да бъде прегледано решението и да обсъдите какво да правите по-нататък, можете да позвъните на един от изброените по-долу телефонни номера за помощ.

Трябва ли да плащам за жилище за временно настаняване?

Почти е сигурно, че местните власти ще поискат да допринесете за разходите по настаняването. Може да имате възможност да получавате обезщетение за жилище и да платите за това (за повече информация относно обезщетението за жилище вижте по-долу). Ако не сте в състояние да заплащате разходите, можете да оспорите това искане. За съвет как да направите това, обадете се на един от изброените по-долу телефонни номера за помощ. Не е необходимо да получавате обезщетения, за да получите достъп до жилище за временно настаняване.

Кой може да получи достъп до помощ за бездомни?

Граждани на ЕС със статут на уседналост

- Ако имате статут на уседналост и обичайно пребивавате в Шотландия, можете да получите достъп до помощ за бездомни в Шотландия.

Граждани на ЕС с временен статут на уседналост

- Ако имате временен статут на уседналост и имате друго квалифицирано право на пребиваване, можете да получите достъп до помощ за бездомни в Шотландия. Следвайте тази връзка за повече информация относно правото на пребиваване - <https://www.gov.uk/right-to-reside>.

Граждани на ЕС, законно пребиваващи в Обединеното кралство на 31 декември 2020 г., които са кандидатствали по Схемата за уседналост на граждани на ЕС (EUSS) преди крайния срок 30 юни 2021 г.

- Можете да получите достъп до помощ за бездомни в Шотландия, докато чакате решение за вашия статут, докато не получите статут на уседналост, временен статут на уседналост или не можете да обжалвате повече отказ на молбата ви.

Ами ако не съм от ЕС/ЕИП/Швейцария (или съм, но не отговарям на условията, защото не отговарям на условията за статут на уседналост или временен статут на уседналост)?

- Гражданите извън ЕС могат да имат право на помощ за бездомни, ако са установени тук и ако техният имиграционен статут позволява „достъп до публични фондове“. Доказателство за имиграционен статут е необходимо, за да се докаже правото на достъп до публични фондове. Ако не сте сигурни дали статута ви позволява достъп до публични фондове или нямате никакво доказателство за имиграционния си статут, трябва да потърсите съвет обаждайки се на един от изброените по-долу телефонни номера за помощ.
- Бежанците отговарят на изискванията за помощ за бездомни, ако им е предоставен статут на бежанец и/или хуманитарна закрила. Ако разрешението им за пребиваване приключи, те няма да отговарят на изискванията за помощ. Ако кандидатствате за удължаване на правото ви на пребиваване преди изтичането му, ще отговаряте на условията за помощ, докато Министерството на вътрешните работи не вземе решение.
- Търсещите убежище трябва да последват тази връзка, за да получат конкретни съвети <https://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/accessing-homelessness-support/>

Покупка и притежаване на имот: Всички граждани на ЕС/ЕИП/Швейцария

Мога ли да купувам и притежавам имот?

Да. Всеки, който живее в Шотландия, може да купува и притежава имот по същия начин, както прави това гражданин на Обединеното кралство Великобритания.

Има ли потенциални трудности, ако не съм от Обединеното кралство Великобритания?

Да. Може да има някои практически трудности по време на процеса на закупуване на собствен имот, например, може да ви помолят да предоставите повече информация отколкото би била изискана от гражданин на Великобритания при откриване на банкова сметка.

За повече безплатна помощ и информация относно проблеми, свързани с жилище или бездомност, използвайте телефонните номера за помощ или връзките към уебсайтове по-долу

- Можете да се свържете с **Citizens Rights Project** (Проекта за граждански права), като щракнете върху тази връзка, опишете вашия случай и ние ще се свържем с вас за съдействие <https://citizensrightsproject.org/contact-us/>
- Можете да се свържете безплатно на горещата телефонна линия 0800 916 9847 (понеделник-петък 9:00-17:00) поддържана от Citizens Support Service (Услуги за помощ на граждани) и създадена от Citizens' Advice Scotland (Съвети за граждани- Шотландия). Ако търсите помощ на място, можете да намерите местния офис на Citizens Advice Centre (Център за съвет за граждани), следвайки тази връзка: <https://www.cas.org.uk/bureaux>
- Можете да се свържете безплатно на горещата телефонна линия 0808 800 4444 на Shelter Scotland (Подслон Шотландия) - понеделник-петък 9:00-17:00.

Citizens Rights Project is a Scottish Charity, SC051204, regulated by the Scottish Charity Regulator (OSCR) and a company limited by guarantee in Scotland, company number SC561815. Citizens Rights Project is regulated by the OISC Ref No. N201900077.

Услугата предоставя преводачи. Следвайте тази връзка, ако искате да научите повече за вашите жилищни права в Шотландия:

https://scotland.shelter.org.uk/housing_advice

МОЛЯ, ОБЪРНЕТЕ ВНИМАНИЕ: Тази фактологична справка представя само обобщение на правата, на които може да имате право. Тя не дава пълно описание на вашите законни права и не трябва да се счита за правен съвет. Ако искате по-подробна информация относно вашите законни права и как това може да повлияе на личните ви обстоятелства, трябва да потърсите съвет от квалифициран адвокат или друг съветник.

Забележка: съдържанието на външните уеб страници с хипервръзки в този документ е на английски език

С подкрепата на Фонда за капацитет и устойчивост на общността на Съвета на доброволческите организации в Шотландия (SCVO) и финансиране от Шотландското правителство (10/5/2020).